

KONKURS WIEDZY O ZJEDNOCZONYM KRÓLESTWIE

Nauczyciele języka angielskiego zapraszają uczniów klas VII- VIII do udziału w Szkolnym Konkursie Wiedzy o Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Zasady konkursu:

- uczestnicy konkursu przygotowują się samodzielnie z podanego zakresu wiedzy, w oparciu o podane materiały oraz wskazane strony internetowe,
- pytania konkursowe będą sformułowane w języku polskim,
- konkurs ma formę pisemną i odbędzie się 25 lutego 2025 r. o godz.14.45 w sali 22,
- konkurs będzie zawierał 40 pytań w formie otwartej, czas trwania konkursu - 45 minut

Celem konkursu jest:

- Poszerzanie wiedzy uczniów na temat Wielkiej Brytanii, a zwłaszcza jej kultury, tradycji oraz stolicy.
- Zachęcanie uczniów do samodzielnej pracy w zdobywaniu wiedzy na tematy związane z angielskim obszarem językowym.
- Podnoszenie i rozwijanie motywacji do nauki języka angielskiego.
- Kształtowanie tolerancji i szacunku do kultur innych narodowości.
- Stworzenie uczniom możliwości wykazania się wiadomościami na temat kultury Wielkiej Brytanii.

Zakres wiedzy:

1. Informacje ogólne
2. Hymn
3. Ustrój polityczny
4. Historia
5. Geografia
6. Flaga
7. Święta
8. Zabytki Londynu
9. Ciekawostki

Źródła:

www.projectbritain.com

www.wielkabrytania.info

The UK - Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej

The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Jest to państwo wyspiarskie położone w Europie Zachodniej. W skład Wielkiej Brytanii wchodzi: **Anglia, Walia, Szkocja i Irlandia Północna**. Wielka Brytania to jedno z głównych mocarstw obecnych czasów. Jej siły zbrojne stacjonują w 80 krajach świata. **Powierzchnia:** 244 100 km²

Długość linii brzegowej: 12 429 km

Najwyższe wzniesienie: Ben Nevis (1343 m)

Najdłuższa rzeka: Severn (354 km)

Ludność: 59,5 mln

Stolica: Londyn

Ustrój: monarchia

Języki: angielski (urzędowy), walijski, irlandzki, gaelicki (szkocki)

Waluta: 1 funt szterling oznaczany symbolem £ = 100 pensów

Strefa czasowa: czas zachodnioeuropejski

Głowa państwa: król Karol III

Szef rządu: Rishi Sunak (Prime Minister)

Hymn państwowy: *God Save the King (Boże chroń króla)*

Większe miasta: Birmingham , Leeds, Glasgow, Sheffield, Liverpool, Manchester

Religie: anglikanizm, katolicyzm, islam

Słynne uniwersytety: Cambridge, Oxford

Największy port lotniczy: Heathrow

Najsłynniejsi pisarze: William Shakespeare, Agatha Christie, Charles Dickens, Jane

Austen, J.R.R. Tolkien, J.K.Rowling

Najsłynniejsi muzycy/zespoły: The Beatles, The Rolling Stones, David Bowie, Queen, Phil Collins, The Spice Girls

Najsłynniejsi naukowcy: Isaac Newton, James Watt, Charles Darwin , Alexander Fleming

Najsłynniejsze postacie: Mr Bean (Jaś Fasola) grany przez Rowana Atkinsona, James Bond 007, detektyw Sherlock Holmes, Harry Potter, Frodo

Ważne święta i uroczystości:

Halloween (31.10) - umieszcza się w wyeksponowanych miejscach domów, wydrążonych i podświetlonych od wewnątrz dyń z wyciętymi kształtami różnych postaci (Jack'-o-lantern), kulminacyjnym momentem tego święta jest odwiedzanie domów przez przebrane dzieci, które wypowiadają zdanie "trick or treat" – cukierek albo psikus, co ma nakłonić odwiedzanego domownika do poczęstowania dzieci garścią wcześniej zakupionych na ten cel słodczy pod "groźbą" zrobienia mu psikusa.

Guy Fawkes' Day (5.11) -dzień 5 listopada to "Dzień Guy Fawkes'a" (Guy Fawkes' Day) lub "Noc Guy Fawkes'a (Guy Fawkes' Night). Dzieci niosą przez miasto kukły Guy'a, wykonane ze starych ubrań wypchanych słomą, papierami i liśćmi, krzycząc: "Pensy dla Guy'a!". Następnie kukły są palone, czemu towarzyszą pokazy sztucznych ogni (Bonfire Night).

New Year's Day – Nowy Rok

St Valentine's Day – Dzień św. Walentego

Pancake Day - Dzień naleśnika - (wtorek przed Środą Popielcową)

April Fools' Day - Prima Aprilis (1.04)

Mother's Day – Dzień Matki (26.05)

Notting Hill Carnival (ostatnia niedziela i poniedziałek sierpnia): To największy artystyczno-muzyczny festiwal w Europie. Odbywa się w dzielnicy Londynu - Notting Hill.

Ustrój polityczny

Wielka Brytania jest **monarchią parlamentarną** z rządem odpowiedzialnym przed parlamentem – brak konstytucji. Stolicą państwa jest Londyn.

Wielka Brytania jest dziedziczną monarchią parlamentarną. To oznacza, że monarcha, obecnie **Król Karol III, jest głową państwa**. Poprzednia monarchini, **królowa Elżbieta II**, panowała przez 70 lat.

Król jest także:

- głową systemu prawnego Wielkiej Brytanii,
- głównodowodzącym siłami zbrojnymi
- oraz głową Kościoła Anglikańskiego.
- Uczestniczy także w zwołaniach i rozwiązaniach Parlamentu.
- Jego podpis (tzw. sankcja królewska) jest wymagany, aby projekt ustawy stał się prawem. Jednakże, nigdy nie odmawia podpisu pod projektem, który został zaakceptowany przez Parlament.
- Król oficjalnie mianuje Premiera, kierujących ministerstwami, sędziów, dyplomatów i biskupów Kościoła Anglikańskiego.
- Przyznaje również wiele ważnych nagród i wyróżnień.
- Pośród jego wielu królewskich obowiązków znajdują się regularne wizyty w obcych krajach, w których reprezentuje Wielką Brytanię.

Parlament Zjednoczonego Królestwa składa się z dwóch izb:

- **Izby Gmin – House of Commons** - (niższa, właściwy organ ustawodawczy), 651 członków powoływanych w wyborach powszechnych na nie więcej niż 5 lat,
- **Izby Lordów – House of Lords** - (wyższa), o niewielkich uprawnieniach sądowych ustawodawczych; ok. 1200 członków, w większości dziedziczni przedstawiciele arystokratów

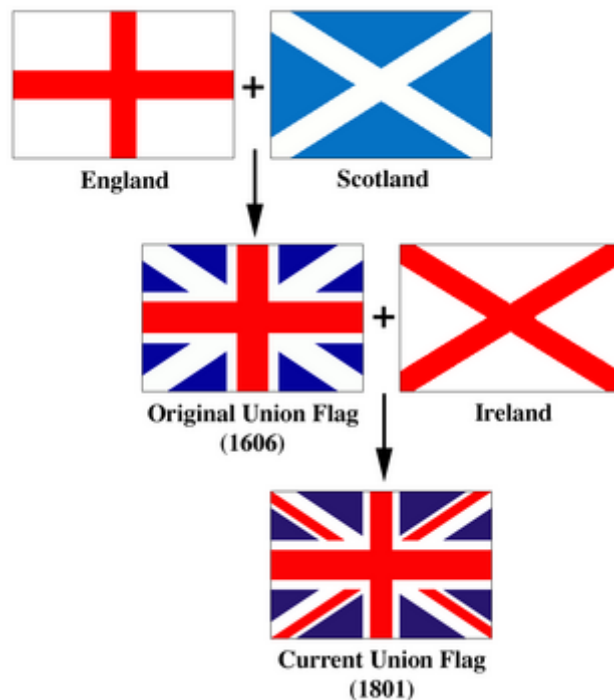
System polityczny dwupartyjny (główne znaczenie mają **Partia Konserwatywna**

(Conservative Party) i Partia Pracy (Labour Party)

Podział administracyjny

W skład Zjednoczonego Królestwa wchodzi:

Jednostka	Stolica	Ludność	Patron (dzień patrona)	Język urzędowy	Symbol	Fla ga
Anglia	Londyn	50 095 000	Św. Jerzy 23.IV	angielski	róża	Czerwony krzyż na białym tle
Szkocja	Edynburg	5 060 000	Św. Andrzej 30.XI	Angielski, szkocki	kosztur	biały przekątny krzyż na niebieskim tle
Walia	Cardiff	2 952 500	Św. Dawid 01. III	Angielski, walijski	żonkil, por	Czerwony smok na biało- zielonym tle
Irlandia Północna	Belfast	1 710 000	Św. Patryk 17.III	Angielski, irlandzki	koniczyna	czerwony przekątny krzyż na białym

Flaga narodowa

Flaga narodowa Wielkiej Brytanii (zwana **Union Jack**). Flaga brytyjska do pewnego stopnia odzwierciedla historię kraju. Union Jack składa się z trzech krzyży trzech świętych patronów:

- czerwony na białym tle to krzyż św. Jerzego - patrona **Anglii** (czczonego 23 kwietnia)
- biały przekątny krzyż na niebieskim tle to krzyż św. Andrzeja - patrona **Szkocji** (czczony 30 listopada)
- czerwony przekątny krzyż na białym tle to krzyż św. Patryka - patrona **Irlandii** (czczonego 17 marca)

Flaga Walii nie została umieszczona na Union Jack ponieważ kiedy stworzono pierwszą flagę Union Jack w 1606 r. , Walia była już zjednoczona z Anglią, dlatego właśnie Walia jest reprezentowana przez angielską flagę.

Potrawy:

Anglicy jadają trzy główne posiłki dziennie:

- śniadanie (breakfast) - pomiędzy 7:00, a 9:00,
- lunch - między 12:00, a 13:30
- późny obiad (dinner) - pomiędzy 18:00, a 20:00

Większość ludzi na całym świecie uważa, że tradycyjne śniadanie w Anglii składa się z jajek, bekonu, kiełbasek, opiekane chleba, grzybów i fasolki wraz z filiżanką kawy. Dzisiaj

typowe śniadanie to miseczka płatków, kawałek tostu, oraz sok pomarańczowy lub kawa. Anglicy jedzą obiad dość późno, ale jest to ich główny posiłek tak jak w większości krajów.

Herbatka

Zwyczaj picia popołudniowej herbaty (afternoon tea) sprowadziła do Anglii Anna, 17. księżna Bedfordu, w roku 1840. Wkrótce stało się to jej zwyczajem i zaczęła zapraszać przyjaciół na *afternoon tea*. Jednak teraz w przeciętnym, angielskim domu *five o'clock tea* to tylko ciasteczka lub małe ciasto z kubkiem herbaty (z torebki oczywiście).

LONDON

Londyn położony nad Tamizą, jest jednym z dwu największych miast Europy, jest także jednym z większych miast świata zarówno w skali samego miasta jak i aglomeracji. Liczba mieszkańców Londynu wynosi około 7,1 miliona na obszarze 1607 km²;

Co warto zobaczyć w Londynie:

Buckingham Palace - został on oficjalną, stałą rezydencją królewską w roku 1837.

Wybudowany został w 1703 roku dla Johna Sheffielda - księcia Buckingham.

· **The Houses of Parliament** –jest siedzibą parlamentu, który składa się z dwóch izb: niższej - House of Commons (Izba Gmin)i wyższej - House of Lords (Izba Lordów). Na zwiedzenie trzeba dość długo czekać w kolejce- wejście przez St Stephen's Hall. .Podczas obrad parlamentu, na wieżach Wiktorii i Zegarowej w dzień powiewają flagi brytyjskie, a w nocy wieże te są iluminowane.

· **Big Ben** jest to nazwa ważącego 14 ton dzwonu umieszczonego na szczycie 106 metrowej wieży. Uważany jest on za symbol Wielkiej Brytanii. Dzwon ten zawisa na jednej z dwóch wież londyńskiego parlamentu. Budowę jej podjęto zaraz po tym jak część The Houses of Parliament uległa spaleni. Obecnie wielu ludzi twierdzi, iż Big Ben to nazwa słynnego na całym świecie londyńskiego zegara. Nazwa Big Ben wywodzi się od imienia sir Benjamina Halla, głównego komisarza robót w 1858 roku, gdy dzwon ten zawieszano. Zegar ten jest największym zegarem w Wielkiej Brytanii. Odgłos zegara możemy usłyszeć codziennie w radio BBC.

· **Tower of London** - czasem nazywana Londyńska Tower czyli Pałac i Twierdza Jej Królewskiej Mości jest budowlą obronną i pałacową monarchów Anglii. W swej zadziwiającej historii budynek ten był fortecą, więzieniem, pałacem, a nawet służył jako Zoo. W słynnej budowli pilnowanej przez charakterystycznych strażników nazywanych

Beefeaterami (zjadaczami wołowiny), możemy zobaczyć :Bramę zdrajców, bezcenne klejnoty koronne, koronę imperialną, berło z krzyżem i jabłko, pierścień królewski, zbroje.

Tower Bridge (1894 r.) – most na rzece Tamiza, w pobliżu Tower of London, od której bierze swą nazwę. Jeden z najbardziej znanych obiektów w Londynie, zbudowany w stylu wiktoriańskim. Jest mostem zwodzonym, umożliwiającym przepływanie statków oceanicznych od 60 m wysokości powyżej poziomu wody.

London Eye - jest jednym z wielu londyńskich przedsięwzięć mających na celu uczczenie końca XX wieku - Millenium. Wielka konstrukcja przypominająca koło rowerowe (200 razy większa od zwykłego koła rowerowego) daje możliwość oglądania panoramy Londynu o promieniu 48 km. Na olbrzymim kole umieszczone są 32 kapsuły, z których każda może pomieścić 25 osób. Jednocześnie nad ziemią może znajdować się 800 osób! Prędkość z jaką poruszają się turyści wynosi 0,8 km/h, a pełny czas trwania podróży wynosi około 30 minut.

Madame Tussauds - Muzeum Figur Woskowych - jedna z najpopularniejszych atrakcji turystycznych oferowanych przez Londyn. Madame Tussaud przybyła po raz pierwszy do stolicy Wielkiej Brytanii w 1802 roku, przywożąc ze sobą wyrzeźbione głowy straconych francuskich arystokratów. Od tego czasu jej woskowe modele przyciągają tłumy turystów z całego świata. Wystawa tych przepięknych figur woskowych podzielona jest na kilka części, gdzie zwiedzający mogą podziwiać znanych, jak i tych cieszących się złą sławą postaci zarówno w przeszłości jak i również w teraźniejszości. Wśród kilkuset figur można także zobaczyć dwóch Polaków: Jana Pawła II oraz Lecha Wałęsę.

Trafalgar Square – Plac Trafalgar - jest uznawany za serce centralnego Londynu. Plac ten powstał w XIX wieku na miejscu dawnych stajni królewskich. Na Trafalgar Square znajduje się piękna kolumna Nelsona, fontanna oraz dwa pomniki. Jednak ze wszystkich budowli najbardziej widoczna jest wyżej wymieniona 56. metrowa kolumna Nelsona.

10 Downing Street - Przy Downing Street 10 znajduje się rezydencja premiera Wielkiej Brytanii. Obecnie rezyduje tu David Cameron. Pod numerem 11 mieszka kanclerz skarbu, a pod 12. minister pełniący funkcję rzecznika dyscyplinarnego rządzącej frakcji w parlamencie. Na tej ulicy znajduje się również Ministerstwo Spraw Zagranicznych,

Ministerstwo Gospodarki Mieszaniowej i Samorządów Lokalnych oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

St Paul's Cathedral - katedra św. Pawła to jeden z najbardziej znanych kościołów anglikańskich w Wielkiej Brytanii i budowli Londynu. Znajduje się w samym sercu londyńskiej dzielnicy City of London i formalnie pełni funkcję głównej świątyni tej dzielnicy. Msze odbywają się tutaj jedynie w niedziele i Boże Narodzenie, jednak za uczestniczenie w nich pobierana jest opłata, ze względu na to, że liturgii towarzyszą występy jednego z najsłynniejszych chórów męskich na świecie.

Wewnątrz katedry znajduje się kilka galerii. Największą popularnością cieszy się Stone Gallery, z której rozpościera się rozległy widok na zakole Tamizy. Druga galeria, **Whispering Gallery (Komnata Szeptu)**, jest znana ze świetnej akustyki, umożliwiającej porozumiewanie się szeptem z odległości 30 m.

Westminster Abbey- Opactwo Westminsterkie - dwuwieżowa katedra ,miejsce spoczynku wybitnych mężów stanu oraz poetów i prozaików w tzw. Narożniku Poetów. Po kasacie zakonów w Anglii, w 1540 Opactwo przeszło na własność królów angielskich. Odbywają się tu koronacje.

National Gallery · Galeria Narodowa - mieści się przy placu Trafalgar. Została założona na początku XIX wieku. Galeria Narodowa to jedna z najbogatszych na świecie kolekcji malarstwa europejskiego, gdzie eksponowanych jest ponad 2200 obrazów.

Museum of Natural History - Muzeum Historii Naturalnej - można w nim zobaczyć np. stałą wystawę dinozaurów oraz kolekcję największych, najrzadszych i najbardziej niezwykłych zwierząt z całego świata. W Muzeum Historii Naturalnej znajdują się setki interesujących eksponatów tworzących interaktywne wystawy.

Science Museum – Muzeum Nauki - W muzeum nauki znajdziemy ponad 300 000 eksponatów - od najmniejszych układów elektronicznych do naturalnej wielkości samolotów. Aby dokładnie zwiedzić wszystkie 7 pięter muzeum potrzebny jest cały dzień. Jak w większości londyńskich muzeów, tak i w tym wstęp jest bezpłatny.

Inne ciekawe miejsca:

Stonehenge- Jedna z największych budowli megalitycznych wzniesiona ok. 1800-1400 p.n.e., ok. 13 km na północ od Salisbury, w południowej Anglii. Centrum megalitu stanowi kamienny ołtarz ustawiony wewnątrz podkowiastej konstrukcji, otacza ją krąg 50 kamieni, obwiedziony zewnętrznym kręgiem skonstruowanym z 30 potężnych głazów o wysokości ok.

4 m, nakrytych poprzecznymi blokami. Całość otacza rów i wał ziemny o średnicy ok. 115 m, z którym łączy się aleja usytuowana na osi wschodu słońca w okresie letniego zrównania dnia z nocą. Można przypuszczać, że Stonehenge został wzniesiony jako miejsce kultu Nieba (Słońca i Księżycy).

Windsor Castle - Zamek królewski w Windsorze, złożony z licznych zabudowań otoczonych murami z wieżami i bramami. Rezydencja królów angielskich, założona w XI w. przez Wilhelma I Zdobywcę. W kaplicy Św. Jerzego, nadaje się Order Podwiązki z zachowaniem średniowiecznego ceremoniału - w jej podziemiach znajdują się groby królewskie. Windsor mieści cenne zbiory malarstwa, rysunku i wyrobów rzemiosła artystycznego. W 1992 r. zamek niemal doszczętnie spłonął, odbudowany i udostępniony ponownie publiczności 1997.

Oxford: legendarny angielski uniwersytet uznawany jest za prawdziwą fabrykę sławnych polityków, wybitnych uczonych i artystów. Już sama nazwa uczelni stała się symbolem władzy, tytułów i bogactwa. Większość oxfordzkich absolwentów „skazana jest na karierę i sukces”. Słynni absolwenci? Margaret Thatcher, Oscar Wilde, Bill Clinton, J.R.R. Tolkien, Oxford założono w 1166 r. W uniwersyteckim centrum mieści się najstarsza na świecie i największa w Anglii biblioteka „Bodleian Library” z 4 mln dzieł. W murach Oxfordu wykształciło się najwięcej na globie laureatów Nagrody Nobla.

Cambridge - drugi po Oxfordzie najstarszy angielski uniwersytet, założony w roku 1209. Znajduje się w Cambridge w środkowej Anglii. Jest on uważany za jeden z najlepszych uniwersytetów w Europie i na świecie. Uniwersytety Oksfordzki i Cambridge określane są wspólną nazwą Oxbridge

Edinburgh : miasto w Wielkiej Brytanii; od 1437 stolica Szkocji i siedziba szkockiego parlamentu, którego obrady wznowiono w 1999 po przerwie trwającej od zjednoczenia z Anglią 1707. Od 1583 miasto uniwersyteckie, obecnie znajdują się tu 4 uniwersytety. W przeszłości nazywany również "Starym Kopciuchem" (sc. *Auld Reekie*). Miasto słynie z licznych dorocznych imprez i festiwali, z których najsłynniejszymi są Edinburgh International Festival, Fringe (festiwale teatralne) oraz Military Tattoo (występy orkiestr wojskowych), odbywające się w sierpniu.

Hyde Park - dawniej królewskie tereny łowieckie, od XVII w. park publiczny ze słynnym Speakers' Corner - jest to miejsce, któremu nazwa *Hyde Park* zawdzięcza swoje potoczne znaczenie - jako forum dla swobodnego wypowiedzania wszelkich poglądów w imię wolności słowa. Jest to tradycyjne miejsce przemówień i debat (przemawiali tam m.in. Karol Marks i Włodzimierz Lenin), mających miejsce zwłaszcza w niedzielne poranki.

DODATKOWE INFORMACJE - CIEKAWOSTKI

Henryk VIII: król Anglii od 1509 r. do 1542 r., słynny z powodu swoich sześciu żon oraz jako monarcha o najbardziej, spośród angielskich władców, nieskrępowanej władzy. Podczas jego panowania nastąpił rozłam z Kościołem rzymskokatolickim oraz późniejsze ustanowienie niezależnego Kościoła anglikańskiego.

William Shakespeare: (1564 - 1616); miejsce urodzenia: Stratford-upon-Avon ; angielski poeta, dramaturg, aktor. Powszechnie uważany za jednego z najwybitniejszych pisarzy literatury angielskiej oraz reformatorów. Shakespeare był współdziałowcem otwartego teatru The Globe (The Globe Theatre). Najsłynniejsze utwory: Hamlet, Romeo i Julia, Otello, Makbet

Anglicy są inni... Oczywiście żadna rzecz nie może być podobna do tych przyjętych w Europie za standard. W gniazdkach płynie prąd o napięciu 240 V

Dlaczego Anglicy jeżdżą pod prąd? Ponieważ na terenie Wielkiej Brytanii obowiązuje **lewostronny ruch uliczny**. Ważne są również zasady ruchu obowiązującego pieszych. Przejścia dla pieszych są inaczej sygnalizowane jak w Polsce. Nie ma czerwonego i zielonego światła. Jeśli zbliżacie się do przejścia dla pieszych i widzicie migające żółte światło jest to znak, że masz pierwszeństwo i nadjeżdżający samochód musi się zatrzymać przed przejściem.

Double decker Routemaster – model autobusu piętrowego (ang. double-decker), głównymi jego zaletami jest tylne wejście w rodzaju rampy oraz obecność konduktora, wymuszona tym, że kabina kierowcy jest odizolowana od wnętrza. Tylne rampa pozwala dużej ilości pasażerów na wsiadanie i wysiadanie nie tylko na przystankach, ale również podczas postoju na światłach, czy też w czasie powolnej jazdy w korku. Konduktor pobiera opłaty za przejazd w trakcie jazdy, co znacznie redukuje czas postoju na przystankach .

Black cabs - to charakterystyczne dla Londynu czarne taksówki.

Bobby - to określenie brytyjskiego policjanta.

Czas... W momencie przekraczania granicy zmuszeni jesteśmy do przesunięcia naszych zegarków **o jedną godzinę do tyłu**.

Słowa walijskie należą do bardzo długich i charakteryzują się licznymi zbitkami spółgłoskowymi i samogłoskowymi. Oto **najdłuższa na świecie nazwa stacji kolejowej**, znajdującej się w Walii:

LLANFAIRPWLLGWYNGYLLGOGERYCHWYRNDROBWYLLLLANTISILIOGO GOGOCH.